

XVI Konferencja naukowa **RYBIKOM 2018** W BRNIE

prof. dr hab. Janusz Guziur

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski Olsztyn

10-12 października 2018 roku

W dniach 10-11 października 2018 roku na uniwersytecie imienia Mendla w morawskim Brnie (CZ) odbywała się cykliczna XVI Konferencja Rybacko-Ichtiologiczna, na którą zjechało około 130 uczestników. Teoretycznie była to krajowa konferencja naukowa (tylko z jęz. czeskim i słowackim), ale udział w niej wzięli także ichtiolodzy, praktycy i rybacy Słowacji, doktoranci kilku krajów bałkańskich oraz zaproszony Autor artykułu z Polski. Głównymi organizatorami Konferencji byli:

- Wydział Rolniczy Uniwersytetu imienia Mendla w Brnie – a zasadniczo Oddział Rybactwa i Hydrobiologii (ORB), kierowany od niedawna przez prof. Jana Mareša, PH.D. (do 2014 – prof. Petr Spurný, PH.D.). Komitet Organizacyjny konferencji tworzyli: prof. J. Mareš, Dr inż. Pavel Juranda i Dr inż. Jan Grmela,
- Zakład Kręgowców Czeskiej Akademii Nauk (AV) w Brnie oraz Instytut Hydrobiologii AN, Centrum Biologiczne w Cz. Budziejowicach,
- Czeskie Tow. Limnologiczne w Pradze – z dwoma prężnymi sekcjami Rybacką i Ichtiologiczną.

Przygotowaniem i selekcją Abstraktów, referatów oraz Posterów zajmował się 4 osobowy Komitet Naukowy pod przewodnictwem: prof. Jan Kubečki, PH.D oraz Jana Kourila, PH.D; z Cz. Budziejowic.

Warto tu wyjaśnić, że wydział Rolniczy uniwersytetu w Brnie skupia strukturalnie aż 4 branżowe jednostki-kierunki studiów: agronomii i fitotechniki, zootechniki, rybactwa śródlądowego oraz organizacji i ekonomiki gospodarki żywnościowej. Układ taki posiada wiele zalet, m.in. możliwość wykładania czy wewnętrznego zapraszania na wykłady wykładowców bratnich kierunków w ramach jednego wydziału, bez zbędnej biurokracji zlecenia.. W Polsce zaś wszystkie te kierunki studiów posiadają samodzielną organizacyjną i badawczo-dydaktyczną.

Specjalizacja rybacka w Brnie prowadzona jest od 1949 roku, promując dotąd

ponad 400 absolwentów rybaków. Twórcą tej specjalizacji był prof. Borys Kostomarov, współpracujący od międzywojnia do 1964 r z prof. S. Sakowiczem. Po nim kierownictwo naukowe przejęli doc. Ladislav Hochmann, doc. Zdenek Adamek, prof. Jirzi Jirasek i prof. Petr Spurny. W 2019 r uroczystość obchodzony będzie Jubileusz 70lecia rybackiej działalności. Aktualnie w Oddziale zatrudnionych jest około 22 osób, zaś rocznie promuje się 5-12 absolwentów-rybaków.

Głównymi dwoma obszarami badań idydyktyki tego Oddziału są:

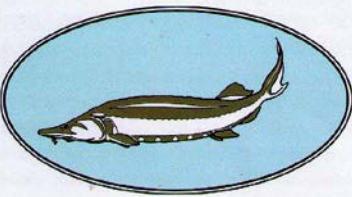
- chów i hodowla ryb, hydrobiologia i wpływ czynników antropogennych na środowisko wodne oraz
 - populacje gatunków ryb wolno bytujących w wodach otwartych; głównie rzekach i zbiornikach dolinowych, górskich, w tym także wodociągowych..
- Także tematyka referatów (30) oraz

Posterów (18) była niemal identyczna i pokrywała się z tematyką badawczą i dydaktyczną ORB. Całość prezentowanych tematów (do 15 min.) można umownie podzielić na 6 grup tematycznych (vide Tabela), przy czym część referatów obejmowała 2-3 grupy tematyczne. Ponieważ szczegółowe omówienie ich tematyki przekracza normy objętościowe artykułu, w tabelach podano polskie nazwy referatów wraz z autorami i ich adresami.. Gro referatów pochodziła od autorów z uniwersytetu w Brnie (RB) oraz 2 placówek naukowych z Czeskich Budziejowic (wydz. Rybactwa Ju oraz Oddział Hydrobiologii AN), pozostałe z innych placówek Czech i Słowacji. Większość autorów swoje badania wykonało z funduszy regionalnych, a zwłaszcza Czeskiej Grantowej Agencji, co zaznaczono w starannie wydanych Materiałach konferencyjnych (s. 98)

Mendelova univerzita v Brně

Agronomická fakulta

RYBÁŘSTVÍ
a
HYDROBIOLOGIE

Mendelova univerzita v Brně
Oddělení rybářství a hydrobiologie
Zemědělská 1
61300 Brno

www.rybarstvi.eu
www.mendelu.cz
rybarstvi@mendelu.cz
tel / fax 545 133 267

RYBÁŘSKÁ A ICHTYOLOGICKÁ SEKCE
ČESKÉ LIMNOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI

VE SPOLUPRÁCI
S MINISTERSTVEM ZEMĚDĚLSTVÍ
pod záštitou ministra zemědělství
Miroslava Tomana

Sborník příspěvků z konference
RYBIKOM 2018

XVI. Rybářská
a ichtyologická
konference
Brno 10.–11. 10. 2018

Editoři: Radovan Kopp, Jan Grmela

Warto tu odnotować fakt, że wszystkie referaty nawiązywały do praktycznego zastosowania lub skontrolowania obowiązujących norm czy aktów prawnych. Świadczy to o wielkiej trosce badaczy-ichtiologów o praktyczne krajowe rybactwo śródlądowe Czech. W tym też celu pracownicy Oddziału RiH wcześniej przygotowali, wydrukowali i rozesłali uczestnikom dwie Broszury wdrożeniowe do praktyki (Ala Broszury IRS-owskie), celem rzetelnego zapoznania się i przygotowania do dyskusji. Pierwsza broszura dotyczyła znakowania różnych gatunków i roczników

Patron uniwersytetu Gregor Johann Mendel (1822-1884) – opat zakonu Augustianów OSA w Brnie na Morawach, prekursor genetyki ogólnej (badania nad dziedziczeniem cech grochu zwyczajnego). dynia.

Oddział Rybactwa i Hydrobiologii ORiH uniwersytetu. im. Mendla w Brnie (2014). Drugi z lewej (z kulami) kierownik prof. Jan Mareš, obok prof. Petr Spurný, były kierownik ORiH, drugi z prawej – prof. Janusz Guziur (UWM).

ryb, przydatności poszczególnych metod znakowania ryb oraz zaleceń praktycznych. Druga broszura – omawia zasady i normy obsadowe ryb dla zbiorników wodociągowych (różnego limnologicznego typu i wielkości). Problematyce tej poświęcona była popołudniowa ostatniego dnia konferencji plenarna dyskusja z udziałem wielu zainteresowanych. Poza jednym plenarnym referatem prof. J. Kubečki, PH.D (AN Cz. Budz.) omawiającym aktualne poprawki do Status EIFAAC, brak było wystąpień organizacyjno-prawnych czy budżetowo-finansowych.

Na koniec kilka uwag organizacyjnych. Konferencja odbywała się w głównej Sali kongresowej uniwersytetu (z pobliskim darmowym i bogatym barem), bardzo dobrze nagłośnionej, optymalnie zaciemnionej i z dużym i wyrazistym ekranem (częste mankamenty w Polsce). Pewnym dla Autora zaskoczeniem był symboliczny niemal koszt uczestnictwa w Konferencji (100 koron – ok..... 18 zł !), przy czym miejscowi dyplomanci i doktoranci zwolnienie byli z opłat. Jeżeli do tego wliczymy niski koszt noclegów i obiadów w pobliskim, nowoczesnym kompleksie domów studenckich

Prof. Jan Kouřil (Ju CzB) z Autorem.

Doc Zdenek. Adamek i prof. Jan Mareš, PH.D.

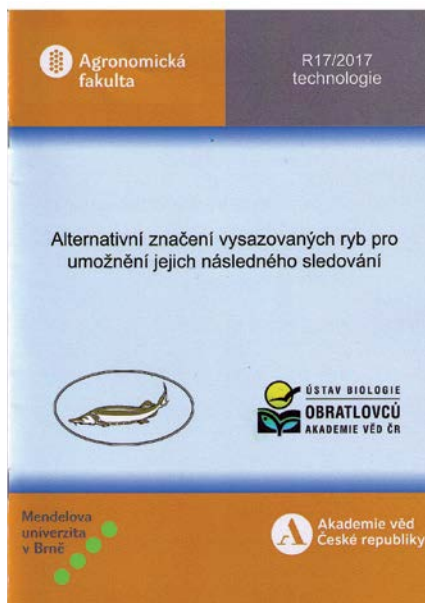
(zamiast drogich wielogwiazdkowych hoteli), masowe uczestnictwo w takiej konferencji dla nikogo nie było kłopotliwe.

W tej też sytuacji w Jubileuszowym 2019 roku (70 lat specjalizacji rybackiej) frekwencja uczestników Konferencji A.D. 2019 – na pewno dopisze.

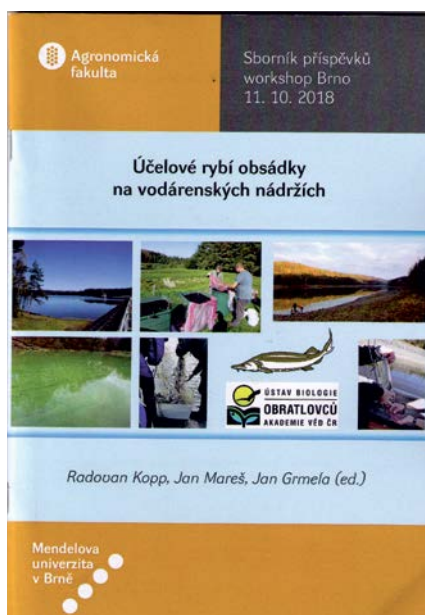
Adres:

Mendelová univerzita, Oddělení
rybářství a hydrobiologie
61 300 BRNO, Zemědělské 1, CZ,
Tel/fax +420 545 133 267
www.rybarstvi.eu; www.mendelu.cz

Rybackie broszury wdrożeniowe autorstwa pracowników Oddziału RB (2018)

I. – metody alternatywnego znakowania ryb,

II.– optymalne obsady ryb w zbiornikach wodocigowych

**PROGRAM REFERATOWY
Konferencji Ryb. i Ichtologicznej „RYBIKON 2018”**

I. PROBLEMATYKA OGÓLNA		
lp.	Tytuł referatu	Autorzy*
1.	Otwarcie konferencji, powitanie uczestników i gości (ok. 125 os.)	prof. Jan Maresz (BR)
2.	Socjalne i ekonomiczne aspekty wędkarstwa Czeskiej Rep.	Prof. Petr Spurný, Jan Maresz i kol (BR)
3.	Zasady i statut EIFAAC dla rybaków i wędkarzy	prof. Jan Kubiczka (AVCB)
4.	Straż Rybacka w Polsce i na Słowacji	prof. J. Guziur (PL), MVDr J. Przhioda (SK)
II. GENETYKA, REPRODUKCIJA		
5.	Genetyka na usługach bioróżnorodności oraz akwakultury – aktualny przegląd	J. Mendell, J. Maresz, i kol. (CB)
6.	Wpływ ciepłoty na przechowanie zapłodnionej ikry	prof. J. Kourzil (JuCB)
7.	Wpływ skrajnych warunków na reprodukcję bolenia	M. Szmejkal (JuCB)
III. AKWAKULTURA I BIOGENY STAWÓW, CHOROBY, DRAPIEŻNIKI		
8.	Znaczenie i wpływ bezkręgowców w intensywnych chowach ryb (akwakulturze)	prof. J.Maresz, J. Sigfried i kol. (BR)
9.	Co wykazała analiza bilansu biogenów w stawach?	J.Duras, J.Potužak (uniwers. Pizeń)
10.	Odłowy stawów jako bilans przyrostu czy ubytku biogenów w stawach karpowych. Jak to było i jak to może przebiegać?	Jano Regenda, dr Pavel Hartman (CB)
11.	Czynnik wpływający na retencję fosforu P w wodzie stawów karpowych	O. Maly, prof. Jan Maresz, i kol. (BR)
12.	Praktyczne aspekty terapii leczenia kolorzëska w intensywniej akwakulturze ryb łososiowatych	M. Kulich (teren)
13.	Faktory wpływające na natężenie wizyt przez wydrę ¹ w wybranych obiektach rybackich, Możliwości zastosowania odstraszających urządzeń elektrycznych	Doc. Z.Adamek J. Mikl i kol. (JuCB)
IV. WODY OTWARTE, GATUNKI, BIOLOGIA I TELEMETRIA RYB		
14.	Historyczny i aktualny stan populacji kozy oraz kozy bałkańskiej na terenie Czeskiej Republiki	J. Halaczka, J. Mendel i kol. (AVBR)
15.	Niepierwotne (cudze) gatunki ryb w Czeskiej Republiki; poważny problem czy też wyolbrzymione obawy	Dr P. Jurajda (AVBR)
16.	Głowacz czarnopłetwy (Neogobius melanostomus L.) w piramidzie pokarmowej wód otwartych Cz. Republiki	L.Vszeticzkova, I. Mikl, Z.Adamek i kol. (JuCB)
17.	Juvenile okoń - jako kluczowy element w piramidzie pokarmowej zbiorników wodociagowych (zaporowych)	M. Czech, Z.Sajdlova, J. Kubiczka i kol. (AV)
18.	Wpływ psychoaktywnych substancji na zachowanie się klenia (Squalius cephalus L.)	P. Hubera, P.Horky, O. Slavika i kol. (Praha)
19.	Annualne organizmy (rodzaju Nothobranchius) afrykańskiej sawanny, jako modelowy organizm badawczy	R. Blažek, M.Polaczik, M.Vrtilek i kol. (BR)
20.	Pierwsze działania do restytucji jesiotra małego w rejonie Dunaju, odcinka pomiędzy Wiedniem a Bratysławą	L. Pekari, Friedrich T. i kol. (Bratysława,SK)
21.	Telemetria akustyczna jesiotra małego w słowacko – węgierskich rejonie środkowego Dunaju	M.; Kubala, L. Pekari (Bratysława SK)
22.	Telemetryczny system pozycyjny – jako nowa metoda studium zachowywania się ryb w środowisku	M. Rziha i kol. 16 osób (JuCB, Norwegia)
23.	Zamiana dnia w noc, jako efektywna metoda blokowania ogólnoswiatowego fenomenu zachowywania się ryb	S. Zajdlowi (AVCB)
24.	Ekologiczny stan ryb – wyniki z praktyki rybackiej	L. Opatrzilova (Praha)
25.	Dylemat rybacki: Uwaga buldożer! Zostawić czy usunąć ?	Dr M. Kubin i kol.
26.	Wpływ hydrotechnicznych działań na populację ryb małych cieków wodnych Czeskiej republiki	M. Kubin, L. Zavora i kol. (Brno, Praha)
27.	Obce (sprowadzone) gatunki ryb w Czechach; próba modelu koncepcyjnego	L. Kalous (Praha)
28.	Wpływ ostróg rzecznych na skład gatunkowy ichtiofauny – szacowanie efektywności działań rewitalizacyjnych w dolnym odcinku rzeki Łaby (w Czechach)	E. Bousze, J. Musil, M. Barankiewicz, D. Sztunc (Praha)
V. RAKI		
29.	Rak – kamenacz (Austropotamobius torrentium, syn. Astacus torrentium) Czeskiej Rep.ostatniej dekady lat (XXI w.)	P. Vlach, Prchalova M. i kol. (Pilzno, CR)
30.	Obce, niepierwotne raki Indonezji	J. Patoka. A. Kouba, M. Blaha, Petrussem (JuCB)
VI. WYBRANE POSTERY (ogółem prezentowano 18)		
31.	Wpływ dodatków klinoptylomitu do mieszanek paszowych dla pstrąga tęczowego	Brumovska V. prof. Jan Maresz, (BR)
32.	Wpływ dodatków paszowych – cytazy i kwasu cytrynowego na wybrane wskaźniki produkcyjne w chowie karpia	I. Zugarkova, J. Maresz, O. Maly (BR)
33.	Obce gatunki ryb - jako dogodne siedlisko autochtonicznych organizmów pasożytniczych	M. Ondraczkova, P. Juranda (AVBR)
34.	Wpływ bioenzymatycznych dodatków paszowych na jakość wód stawowych oraz jakości ilość sedimentów stawowych	B. Musilova, doc. M. Kopp, i kol. (BR)
35.	Wpływ bio-enzymatycznych dodatków paszowych na rozwój fitoplanktonu stawowego	M. Radojčić M. Musilova A. Kopp (BR)
36.	Ekologia pokarmowa zimorodka - drapieznika rybnego w warunkach wód płynących Czeskiej Republiki	M. Czech, P. Czech (Ju CB)
37.	Ryby jako potencjalni predatorzy raków	J. Vlach, M. Prchalova, Fischer J. univ. Pilzno)
38.	Ocena koncentracji wybranych polutantów w biologicznych składnikach większych cieków Czeskiej republiki	M Libor, Halizova J. (Inst.hydro-meteorol.)
39.	Wpływ wewnętrznej dynamiki sejszy jezior na wertykalne rozmieszczenie i koncentrację ryb (6 gat.)	Jaric.,M. Rziha, T.Souza (AVCB, Norwegia)
40.	Zróznicowanie ichtiofauny Indonezji w Morzu. Bantamskim oraz przegląd przydatnych tam portów rybackich	L.Kalous, J. Patoka, S. Akmal (Praha i Indon.)

* nazwiska pisane fonetycznie wraz ze skrótem instytucji (vide poniżej)

Skróty adresów:

- BR – Uniwersytet Brno, Oddział Rybactwa i Hydrobiologii
- CB – Wydz. Rybacki - Ju CB, Uniw. Cz. Budziejovice
- AVB – Akademia Nauk w Brnie
- AVCB – Akademia Nauk w Cz. Budziejowicach
- Praha – Uniwersytet im. Karola Praha i inne jednostki
- Teren – jednostki terenowe (wylęgarnie, instytuty tp)